

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง มาตรการความปลอดภัยของสถานศึกษา

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๔ กำหนดให้โรงเรียนต้องเป็นพื้นที่ปลอดภัยอย่างแท้จริง เพื่อปกป้องผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาจากความเสี่ยงทุกรูปแบบ โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับทีมนักกฎหมาย ทีมนักจิตวิทยา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นั้น

เพื่อเป็นการยกระดับมาตรการการป้องกัน ป้องปราม เฝ้าระวัง ลดความเสี่ยง และการบริหารจัดการความปลอดภัยแก่นักเรียนและนักศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด รวมทั้งการกำกับดูแลและการส่งเสริมความปลอดภัยของนักเรียนและนักศึกษาในสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงกำหนดมาตรการความปลอดภัยของสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

๑. ให้มีการจัดตั้งศูนย์พิทักษ์สิทธิ เสรีภาพ และความปลอดภัยในระดับสถานศึกษา

ให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดตั้งศูนย์พิทักษ์สิทธิ เสรีภาพ และความปลอดภัยในระดับสถานศึกษา เพื่อเป็นช่องทางการแจ้งข้อมูลข่าวสาร การให้คำปรึกษา คำแนะนำ ช่วยเหลือ เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนหรือการจัดการศึกษา ปัญหาด้านการละเมิดสิทธิและเสรีภาพ ปัญหาความรุนแรงหรือความขัดแย้ง ปัญหาด้านสุขภาพจิต หรือปัญหาอื่นใดแก่นักเรียน นักศึกษา ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ของสถานศึกษา หรือผู้ปกครอง โดยเชื่อมโยงกับศูนย์พิทักษ์สิทธิ เสรีภาพ และความปลอดภัยของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อประสานงานและหาแนวทางการช่วยเหลือ รวมทั้งเป็นกลไกสำหรับการแสวงหาทางออก การแก้ไขปัญหา การฟื้นฟู การเยียวยา การบำบัดรักษา หรือการบรรเทาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนลดความเสี่ยงการเกิดพฤติกรรมเลียนแบบ (Copycat Effect)

๒. ให้มีแผนมาตรการรักษาความปลอดภัยภายในบริเวณพื้นที่ของสถานศึกษา
ระบบการติดต่อสื่อสาร การซักซ้อมแผนเผชิญเหตุการณ้ฉุกเฉิน และการตรวจตราความปลอดภัย

๒.๑ ให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดทำแผนมาตรการรักษาความปลอดภัยภายในบริเวณพื้นที่ของสถานศึกษา ระบบการติดต่อสื่อสาร มาตรการความปลอดภัยสำหรับนักเรียนและนักศึกษาที่เข้ารับการฝึกงานหรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการ มาตรการความปลอดภัยในการเดินทางไป - กลับระหว่างสถานที่พักกับสถานศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา รวมทั้งการเดินทางไปทัศนศึกษา และให้ดำเนินการซักซ้อมแผนเผชิญเหตุการณ้ฉุกเฉินเป็นประจำ โดยดำเนินการให้มีความสอดคล้องกับแผนมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในห้วงระยะเวลาที่มีการเรียนการสอนหรือการจัดการศึกษาให้ดำเนินการตรวจตราความปลอดภัยเพื่อป้องกัน ป้องปราม และเฝ้าระวังอย่างเคร่งครัด

๒.๒ กรณีมีความจำเป็นต้องใช้วัสดุ อุปกรณ์ หรือสิ่งของอื่นใดในการจัดการเรียนการสอน หรือการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีลักษณะเป็นสิ่งของมีคมหรือมีลักษณะที่อาจเป็นอันตราย หรืออาจใช้กระทำการประทุษร้ายแก่กายหรือจิตใจได้ ให้สถานศึกษา ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา หรือเจ้าหน้าที่ของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกำกับดูแลและเฝ้าระวังการใช้งานวัสดุ อุปกรณ์ หรือสิ่งของเช่นว่านั้น อย่างใกล้ชิดเพื่อให้เกิดความปลอดภัยสูงสุด

๓. ให้มีระบบดูแล คัดกรอง ช่วยเหลือด้านสุขภาพจิต และการพัฒนาครูแนะแนว

๓.๑ ให้สถานศึกษาจัดระบบ ดูแล คัดกรอง ช่วยเหลือด้านสุขภาพจิต และประสานงาน กับหน่วยงานต้นสังกัดโดยเร่งด่วน พร้อมทั้งประสานการปฏิบัติกับบุคลากรด้านจิตวิทยาหรือนักจิตวิทยา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรมของหน่วยงาน ด้านสาธารณสุขในพื้นที่ใกล้เคียงสถานศึกษา เพื่อเร่งเข้ามาดูแล ช่วยเหลือ คัดกรอง ให้คำปรึกษา คำแนะนำ บำบัดรักษา ฟันฟู เยียวยาด้านสุขภาพจิตแก่นักเรียน นักศึกษา ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ของสถานศึกษา ผู้ปกครอง หรือผู้ได้รับผลกระทบทางจิตใจอย่างรวดเร็วและมีความเหมาะสม ตลอดจนการประสานส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง

๓.๒ ให้สถานศึกษาจัดให้มีการพัฒนาครูแนะแนวหรือครูที่ปรึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในการปฐมพยาบาลทางใจเบื้องต้น รวมทั้งการดูแล ช่วยเหลือ คัดกรอง ให้คำปรึกษา คำแนะนำ บำบัดรักษา ฟันฟู เยียวยาด้านสุขภาพจิตแก่นักเรียน นักศึกษา หรือผู้ได้รับผลกระทบทางจิตใจ

๔. ให้มีการบูรณาการความปลอดภัยของสถานศึกษาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ให้สถานศึกษาบริหารจัดการความปลอดภัยและการกำกับดูแลการส่งเสริมความประพฤติ ของนักเรียนและนักศึกษาในสถานศึกษา โดยพิจารณาขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานของรัฐหรือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ พนักงานอัยการประจำสำนักงาน คู่ครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน สำนักงานอัยการสูงสุด แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่ ด้านสาธารณสุข นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ อาสาสมัคร หรือบุคคลอื่นใดในพื้นที่ใกล้เคียงสถานศึกษา เป็นต้น เพื่อบูรณาการป้องกัน ป้องปราม เฝ้าระวัง ลดความเสี่ยง การฟันฟู บำบัดรักษา เยียวยา รวมทั้ง การพิทักษ์สิทธิและเสรีภาพได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

๕. ให้มีการเปิดพื้นที่สถานศึกษาให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมสังเกตการณ์

ให้สถานศึกษาทุกแห่งเปิดพื้นที่ให้ผู้ปกครองของนักเรียนและนักศึกษาได้มีโอกาสเข้ามา มีส่วนร่วมเพื่อสังเกตการณ์หรือเยี่ยมเยียนการจัดการเรียนการสอนหรือการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้ตามความเหมาะสม เพื่อสร้างหลักประกันและความมั่นใจในความปลอดภัยของสถานศึกษา โดยดำเนินการ ตามแผนมาตรการรักษาความปลอดภัยภายในบริเวณพื้นที่ของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด

๖. ให้มีการสร้างความตระหนักรู้และการเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีภายในสถานศึกษา

ให้สถานศึกษาทุกแห่งสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี การหลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรง การจัดการความขัดแย้ง การจัดการและการควบคุมอารมณ์ของตนเอง การสื่อสารอย่างถูกต้อง ไม่ให้เกิดพฤติกรรมการเล่นแบบ และการประนีประนอม รวมทั้งการเสริมสร้าง สัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนด้วยกัน ระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และระหว่างนักเรียน ผู้ปกครอง กับข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา และเจ้าหน้าที่ของสถานศึกษา

๗. ให้สถานศึกษาเป็นเขตพื้นที่ปลอดภัย

๗.๑ ให้สถานศึกษาทุกแห่งเป็นเขตพื้นที่ปลอดภัย (School Safety Zone) ต้องห้ามมิให้นักเรียน นักศึกษา ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ของสถานศึกษา ผู้ปกครองหรือบุคคลอื่นใดนำพาหรือพกพาสิ่งของดังต่อไปนี้เข้ามาภายในบริเวณพื้นที่ของสถานศึกษาโดยเด็ดขาด

๗.๑.๑ สิ่งของที่มีไว้ในครอบครองเป็นความผิดตามกฎหมาย เช่น อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง สิ่งเทียมอาวุธปืน ยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ สารระเหย แก๊สน้ำตา เครื่องช็อตไฟฟ้า สเปรย์พริกไทย สนับมือ บุหรี่ไฟฟ้า บารากู่ บารากู่ไฟฟ้า น้ำยาสำหรับเติม บุหรี่ไฟฟ้าหรือบารากู่ไฟฟ้า สารเคมี เป็นต้น

๗.๑.๒ สิ่งของที่มีไว้ในครอบครองอาจไม่เป็นความผิดตามกฎหมายแต่ต้องห้ามมิให้นำพา พกพาเข้ามาหรือต้องห้ามใช้ภายในบริเวณพื้นที่ของสถานศึกษา เช่น อาวุธมีด ดาบ เหล็กชุดซาร์ป กรรไกร คัตเตอร์ เป็นต้น

๗.๒ นักเรียน นักศึกษา ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ของสถานศึกษา ผู้ปกครอง หรือบุคคลอื่นใดที่มีความประสงค์จะเดินทางเข้าไปภายในบริเวณพื้นที่ของสถานศึกษาแห่งใดเพื่อเข้ารับการเรียนการสอน การจัดการศึกษา การปฏิบัติหน้าที่ราชการ การตรวจสอบ การสังเกตการณ์ การเยี่ยมเยียน หรือปฏิบัติการอื่นใด จะต้องแสดงตนเพื่อลงทะเบียนและเปิดเผยสัณฐานหรือสิ่งของที่ได้นำพาหรือพกพาดังกล่าวต่อเจ้าหน้าที่ด้านความปลอดภัยของสถานศึกษาซึ่งได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมายจากผู้อำนวยการสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบและคัดกรองความปลอดภัย

๗.๓ กรณีนักเรียน นักศึกษา ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ของสถานศึกษา ผู้ปกครอง หรือบุคคลอื่นใดไม่ให้ความร่วมมือ ไม่ให้ความยินยอม หรือขัดขวางการแสดงตนเพื่อการลงทะเบียนหรือการเปิดเผยสัณฐานหรือสิ่งของที่ได้นำพาหรือพกพาดังกล่าว ให้สถานศึกษาดำเนินการ ดังนี้

๗.๓.๑ กรณีเป็นนักเรียน นักศึกษา ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ของสถานศึกษา หรือผู้ปกครอง

๗.๓.๑.๑ เชิญตัวบุคคลดังกล่าวไปยังห้องฝ่ายปกครอง ป้อมยามหรือให้พักคอยบริเวณพื้นที่จุดตรวจสอบและคัดกรองความปลอดภัย

๗.๓.๑.๒ รีบแจ้งให้ผู้ปกครองของนักเรียน นักศึกษา หรือผู้บังคับบัญชาที่เกี่ยวข้องเพื่อเข้าร่วมเป็นพยานในการตรวจสอบและคัดกรองความปลอดภัย หรือให้ประสานงานไปยังเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองเพื่อดำเนินการตรวจสอบหรือดำเนินการตามกฎหมายโดยเร่งด่วน และอาจดำเนินการอื่นใดเท่าที่จำเป็นและพอสมควรแก่เหตุในการระงับ ยับยั้ง หรือลดความเสี่ยงเพื่อป้องกันอันตรายได้

๗.๓.๒ กรณีเป็นบุคคลภายนอกหรือผู้มาติดต่อ

๗.๓.๒.๑ ห้ามมิให้บุคคลดังกล่าวเข้าไปภายในบริเวณพื้นที่ของสถานศึกษาโดยเด็ดขาด

๗.๓.๒.๒ แจ้งเตือน เฝ้าระวัง และตรวจตราความปลอดภัยภายในบริเวณพื้นที่ของสถานศึกษาตามแผนมาตรการรักษาความปลอดภัยภายในบริเวณพื้นที่ของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด

๗.๓.๒.๓ ให้ประสานงาน...

๗.๓.๒.๓ ให้ประสานงานไปยังเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง เพื่อดำเนินการตรวจสอบหรือดำเนินการตามกฎหมายโดยเร่งด่วน และอาจดำเนินการอื่นใดเท่าที่จำเป็น และพอสมควรแก่เหตุในการระงับ ยับยั้ง หรือลดความเสี่ยงเพื่อป้องกันอันตรายได้

๗.๔ กรณีเกิดเหตุภัยพิบัติสาธารณะหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินร้ายแรงที่กระทบ ต่อความปลอดภัยของนักเรียน นักศึกษา ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา และเจ้าหน้าที่ของสถานศึกษา ให้สั่งปิดสถานศึกษาได้ตามความจำเป็น และดำเนินการตามมาตรการความปลอดภัยของสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องโดยทันที

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายประเสริฐ จันทรวงทอง)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ